

Warunki prenumeraty:
W Krakowie: rocznie 12 złr.
 półrocznie 6 złr., k artalnie
 3 złr., miesięcznie 1 złr.
W Galicyi i części monarchii
autro-węg. rocznie 16 złr.,
 półrocznie 8 złr., kwartalnie
 4 złr., miesięcznie 1 złr. 35 ct.
W innych krajach: rocznie
 48 fr., (40 marek), półrocznie
 24 fr., (20 mrek.), kwartalnie
 12 fr., (10 mrek.), miesięcznie
 4 fr. (3 mrek. 50 fen.)
 Pojedynczy numer **6 cent.**,
 z przesyłką pocztową **8 cent.**
 Inzeraty **6 cent.** od wiersza
 drobnym drukiem (petitem).
Reklamowy nieopieczętowa-
 ne nie podlega opłacie poczt.

(Dalszy ciąg nastąpi).

nawet samym otumanionym prostoduchom robi się już wstrętnym używanie świętej i żywotnej sprawy oświaty ludu dla szerzenia nienawiści szczepowej i rozkadawego jadu społecznego. Tego już wszyscy prócz interesowanych mają nadto aż do gardła. Jesteśmy głęboko przeświadczeni, że jeżeli gorliwi obywatele kraju i władze krajowe trafią na drogę praktyczną pod względem światła bożego między ludem, a obok tego trafią do serca i zastosują do zwyczajów ludu, to za rok na zgromadzeniu znajdą się niewątpliwie tylko wydelegowani członkowie „Ruskoj Rady“, jako panowie: ks. Gliński, Skut, Biłous z Kołomyi, Dydyński z Usterek lub ks. Łysiak z Tuczepe i Neronowicz z Rajtarowicz i tym podobni inni „dieciatiele“, których obecność na zjeździe drohobyckim zaznacza „N. Prołom“ i którzy już zagrzebli w złej służbie.

Niechże więc stan taki będzie upomnieniem i pobudką dla prawych obywateli dobra kraju pragnących. Energia w odparciu obcych wrogich agitacji i pieczołowitość o dobro ludu oto są środki, które w razie utrzymania pokoju jeszcze wystarczą dla dobra publicznego mogą.

Uzbrojenia Rosji na granicy Kongresówki.

Świeżo wydano polecenie, aby zarządy kolei żelaznych warszawsko-wiedeńskiej, warszawsko-bydgoskiej, nadwiślańskiej i terespońskiej zaopatrzyły się w odpowiednią ilość węgla dla pociągów wojskowych, a to na czas co najmniej 9 miesięczny. Na zasadzie też tego i po obliczeniu ilości pociągów, mogących kursować z wojskiem na kolei nadwiślańskiej, nakazano, aby w jak najkrótszym czasie magazyny kolejowe w Lublinie, Dęblinie, Pradze, Modlinie i Mławie miały dla pociągów wojskowych w zapasie 2,400.000 pudów węgla. Jenerał gubernator Hurko, z całym pośpiechem ruszył teraz w objazd po kraju, inspekcjonując szczegółowo tak tory, jak i wszystkie tabory kolejowe, zbierając dokładne dane co do ilości mogącego się transportować wojska. Polecono również przystąpić natychmiast do urzędzenia magazynów intendatury w Końskiem, Tomaszowie rawskim i Jędrzejowie, dla taboru wojennego w Kielcach, a dla żywności w Dąbrowie, Olkusz i Ostrowcu, nadto magazyny istniejące w Kielcach i Dęblinie nakazano rozszerzyć. Nie dosyć tego a co nikt nie zaprzeczy, jakoby nie było przygotowaniem się do wojny, z końcem listopada najdalej w obręb granicy gubernii Lubelskiej przybędzie na zimowe leże XV-ty korpus armii dotąd konsystujący w Kazaniu i okolicy. — Korpus ten składa się z II i III dywizji piechoty, XIII dywizji kawalerzyckiej, II i III brygady artylerii piechoty i XXII baterii artylerii polowej konnej. Dla rozmieszczenia tego korpusu zarządzone już kwatery we wszystkich miasteczkach i wsiach wiejskich powiatów nadgranicznych, jako to: w Janowskim, Biłgorajskim, Hrubieszowskim i części Krasnostawskiego, rozpisano dostawę 36.000 łódek dla tego wojska i polecono w lazaretach pułkowych przygotować po 100 łódek.

Pod Krasnostawem urządzono rodzaj oszańcowanego obozu dla jednej dywizji kawalerii — a pod Rokitem nad Wieprzem dla dwóch dywizji piechoty. Budują dalej na łeb i szyję pod Warszawą jedenaście fortów a to: Siekierni, Powsinek, Śluzewiec, Salomeja, Chrzanów, Groty, Parysów, Bielany, Pelcowizna, Zaczysze, Zabki-Kawęczyn i Gosław.

Pod Dęblinem oprócz nowo wzniesionych fortów, jak: Młynki, Mierzwiaczka, Dęblin, Borów, Borki i Żbyszyn, które teraz armują i oprócz dawnych dwóch fortów wznoszą pośpiesznie następujące forty: Żdżary, Nieciecz, Gołab i Zajezierze. W Modlinie także nie zasypiają gruszek w popiele, lecz budują forty w Pomiaszkowie, Janówku, Czosnowie, Małocicach, Cybulicach, Grocholach, Gotachach i Kosowie. Prócz tych fortów z wiosną 1884 rozpocząć mają budowę blokhauzów przy linii kolei żel. Dęblisko-Dąbrowskiej, a mianowicie pod Tomaszowem rawskim na prawym i lewym brzegu Pilicy pod Bzinem, Skorzyskiem kościelnym, Kamionką i Uniszowem (przy wjeździe i wyjeździe z tunelu).

Reorganizować mają także kawalerię (dragonów) z jesienią r. b., a to w ten sposób, iż pułk zamiast jak dotąd liczył cztery szwadrony, pułk będzie liczył szwadronów sześć. Dotąd liczył nominalnie 515 koni, teraz z jesienią liczyć będzie 701 koni, w r. 1884 zaś 765, roku 1885 koni 829, a w roku 1886 koni 893. Formacya szwadronów nastąpi od razu i w r. b. szwadron liczyć będzie tylko po 116 koni. Pokup na konie już rozpisany; braku wcale nie robią już od lat dwóch. W Królestwie konsystuje III dywizja piech. gwardyi, II dywizja kawaler. gwar., III brygada artyl. gwardyi i III bateria konna gwardyi, dalej V korpus armii (VII i VIII dywiz. piech., V dywizja kawaler., VII i VIII bryg. artylerii piechoty, IX, X i XXI bateria konna), VI korpus armii (składa się z IV, VI i X dywizji piechoty, VI dywizji kawalerii, IV, VI i X brygady artylerii piechoty, XI i XII baterii konnej), XIV korpus armii (XVII, XVIII dywiz. piech., XIV dywizji kawaler., dońskiej kozackiej dywizji, XVII i XVIII brygady artyl. piechoty i VII kozackiej dońskiej artyl. baterii) i teraz przybyć mający XV korpus.

Korespondencya „Gazety Krakowskiej.“

Lwów 20 września.

(X. K.) Obecnie członkowie Sejmu prawie się już ukonstytuowali w kluby, jedni przewidywają jeszcze, inni stale. I tak dawni Stańczycy złączyli się z Podolakami pod przewodnictwem Grocholskiego w klub konserwatystów lub krakowski, i liczą około 40 posłów. Programem ich jest hamować klub środkowy, i niejako odporne względem niego zająć stanowisko. Drugi klub tymczasowy tworzą tak zwani „dzieć“, między którymi znajdują się posłowie o wręcz przeciwnych zapatrywaniach politycznych, ekonomicznych i społecznych, w liczbie 20. Trzeci klub czysto postępowy nieliczny, czwarty zaś najsilniejszy i najliczniejszy jest klub „środkowy“. Klub ów środkowy liczy obecnie 37 członków i należy do niego: Abrahamowicz, Badeni Stanisław, Błażowski, Charniec, Czaykowski Alfons, Czartoryski Jerzy, Czartoryski Roman, Dzieduszycki Tadeusz, Dzieduszycki Wojciech, Gniwosz, Gnoński, Gorayski, Henzel, Jaworski, Kaszewko, Kopyciński, Korytowski, Koziebrodzki Władysław, Langie, Lassocki, Madeyski, Matkowski, Męciński, Mieroszewski, Onyszkiewicz, Pilat, Płaziński, Rey, Sangusko, Sawa, Struszkiewicz, Tyszkiewicz, Wasilewski, Wierzbicki, Wolański Władysław, Zawadzki, Żarski. Program prowizoryczny przedłożony komisji do ścisłego opracowania, omawia stosunek między krajem a koroną, dąży do wzmocnienia i rozszerzenia autonomii prawodawczej i administracyjnej, do naprawy stosunków społecznych przez wytrwałą pracę w Sejmie i po za Sejmem, przez rozwój oświaty w kierunku praktycznym, przez rozwój wszystkich gałęzi produkcji i ulepszenie organizacji administracyjnej w duchu autonomicznym celem wzmocnienia państwa i porządku w społeczeństwie; przez reformę sądownictwa i przez uszanowanie praw obywateli i języka polskiego; określa stosunek do rządu i zaznacza staranie utrzymania łączności delegacji polskiej w Wiedniu z Sejmem, tudzież powagi Sejmu wobec kraju. Klub środkowy nie chce stać się partią pewnego jakiegoś magnata, wybrał komisję swą parlamentarną, w skład której wchodzi: Czartoryski Jerzy, Dzieduszycki Wojciech, Jaworski, Madeyski i Męciński, a z których każdy pojedynczo przez jeden tydzień przewodniczy klubowi. Sekretarzami zaś są Kopyciński i Struszkiewicz.

Wczoraj odbyło się posiedzenie Koła polskiego, którego prezesem obrano przez aklamacyjną Majera. Na posiedzeniu tem wniósł Chrzanowski z kilkoma innymi wniosek umotywowany nieurodzajem ogólnym w całym kraju, aby dążyć do tego, by nie podwyższać dodatków do podatków, ale wydatki rozłożyć na kilka lat. Hausner popiera wniosek i żąda, aby sprawdzić, czy przypuszczenia Wydziału krajowego, który żąda podwyższenia dodatków o 4 centy, są ścisłe, dokładne, aby usunąć lub odroczyć ten dodatek, albo też udać się na drogę kredytu; i aby bezwzględnie wystąpić przeciw wszelkim wydatkom preliminarzem Wydziału krajowego nie objętym. Następnie omawia, iż przez oszczędność można wiele pomódz budżetowi, z którego w dziesięciu ostatnich latach na cele zbędne, jakoto na zapomogi, petycje, prośby wydano jeden milion sto pięćdziesiąt tysięcy złr. Wodziecki Ludwik stawia przeciwny wniosek, żądając oszczędności i odroczenia niektórych wydatków, ale mimo to w razie konieczności pokrycia budżetu, by gospodarka krajowa na tem nie cierpiała, żąda podwyższenia dodatków o tyle, o ile to się okaże konieczne. Zyblikiewicz w ślicznym a przekonującym przemówieniu z całą werwą oratorską wygłoszonemu wyraża radość z tego, iż kwestję ekonomiczną zaraz na wstępie wzięto pod obrady, wykazuje, iż nowych wydatków na rok 1884 nie włożono, ale że już zeszłego roku nie dano dostatecznego pokrycia i preliminarz o 204 tysiące mniej, niż było potrzeba. Dalej wykazuje, iż już rok 1882 skończył się deficytem 74 tysięcy, a to dlatego, iż Rada szkolna przekroczyła budżet o 90 tysięcy. Dalej zbija wniosek Chrzanowskiego i Hausnera o wypożyczenie potrzebnej sumy z banku krajowego twierdzeniem, iż bank nowo powstały nie może zimmobilizować swej gotówki na długie lata, rozkładać spłaty na długie raty, gdyżby zaraz runął. Wzywa, aby nie wstawić w budżet, czego Wydział krajowy nie preliminarzował i dorywczo kierując się uczuciem tylko, nie uchylać tysięcy. Z oburzeniem piętnuje tych wszystkich, którzy do Sejmu uciekają się o zapomogi, a między którymi jest obecnie 800 petycji od samych nauczycieli ludowych o zapomogi, remuneracye, zaliczki, pensye wdów i nazywa to deprowacją, demoralizacją, służniewołać, iż Sejm nie jest instytucja dobroczynna. Podnosi, iż rada szkolna żąda więcej 126 tysięcy, jak zeszłego roku, chociaż od dnia istnienia swego aż po dzień dzisiejszy nie zdała rachunków, a wysłani urzędnicy do kilku rad okręgowych znaleźli największy niedł, brak rachunków, ksiąg, który to niedł nie da się pracą rok trwającą uporządkować. Na to orzeczenie szmer oburzenia powstał w całym Kole na nieporadność rad okręgowych i liche gazdowanie majątkiem kraju. Przemawiał jeszcze Madeyski, Męciński i Grocholski,

poczem przyjęto jednogłośnie wniosek Wodzieckiego Ludwika, by się kierować oszczędnością jak najskrupulatniejszą, ale w razie potrzeby by zawołować nowy dodatek do podatku.

Dzisiaj raut u p. Namiestnika, na który zaproszono oprócz posłów wszystkie wybitniejsze osobistości w mieście bawiące.

Komisye wybrane już się ukonstytuowały. Dobra wola i chęć pracy wszędzie widoczna, i prawdopodobnie kwestya szkolna tego roku już zostanie załatwiona.

KRONIKA.

Kraków d. 21 września.

† **Marya z Zaranich Wilkoszewska** znana w szerszych kołach naszego miasta z patriotyzmu i gotowości do usług publicznych, w których zawsze czynny brała udział — umarła 19-go b. m. przeżywszy lat 70.

Wpisy do c. k. akademii przem. technicznej rozpoczynają się dnia 1 października.

Frekwencya ruska w szkołach lwowskich. We wszystkich szkołach ludowych Lwowa, zapisano się na wykład ruski tylko 33 chłopców i 13 dziewcząt, z tego powodu gmina nie może otworzyć paralelek ruskich i uważać musi znany wyrok trybunału państwa za niewykonalny.

Ks. Arcybiskup Feliński, jak donosi „Czern. Ztg“, bawił w tych dniach w Czerniowcach, gdzie odwiedził klasztor Urszulanek i w kaplicy klasztornej odprawił mszę św.

Stypendya leńskie. Komitet Towarzystwa gosp. galic. ogłasza konkurs na dwa stypendya dla słuchaczy wydziału leśnego szkoły głównej ziemiankiej w Wiedniu, każde po 500 złr. rocznie, tudzież po 80 złr. na koszt podróży tam i napowrót, a to z funduszu subwencyjnego Ministerstwa roln. Ubiegający się o powyższe stypendya winni: 1) Przedłożyć świadectwo egzaminu dojrzałości, otrzymane w gimnazjum lub szkole realnej. 2) Dołączyć świadectwo moralności, świadectwo ubóstwa i świadectwo jednorocznej praktyki lasowej. 3) Zowinąć się deklaracją formalną, że po ukończeniu nauk przynajmniej przez lat trzy poświęcać się będą zawodowi leśnemu w kraju. 4) Stypendyum udziela się na lat trzy, t. j. na rok szkolny 1883/4, 1884/5 i 1885/6, a dla ukończonych uczniów krajowej szkoły lasowej, którzy przed innymi mają pierwszeństwo, t. j. na rok szkolny 1883/4 i 1884/5. 5) Stypendyści obowiązani będą robić nie tylko kolokwia w każdym półroczu i wykazywać się z nich komitetowi, ale nadto złożyć oba egzamina państwowe teoretyczne w myśl odpowiedniego rozporządzenia Ministerstwa oświaty i rolnictwa z dnia 8 grudnia 1881 w czasie tamże przepisany (D. U. P. z roku 1882 l. 1). 6) Wyplata stypendyum nastąpi w 10 ratach miesięcznych z góry po 50 złr. z kasy Ministerstwa rolnictwa w Wiedniu za kwitem stosownie osiemplowanym i prz. z rektora szkoły głównej potwierdzonym. Oprócz tego otrzyma każdy stypendysta na koszt podróży przy wyjeździe 40 złr. i tyleż przy powrocie. 7) Ponieważ wykłady odbywają się w języku niemieckim, zwraca się uwagę kompetentów na potrzebę gruntownej znajomości tego języka tak w mowie jak w piśmie.

Odnosne podania należyte udokumentowane należy nadesłać (*franko*) do komitetu Towarzystwa gospod. galic. (Zakład Ossolińskich I piętro) do 5 października b. r. najdalej.

Dr. Smolka prezes Izby deputowanych zawiadomił adwokacką izbę lwowską, że zaprzestaje prowadzenia kancelarii adwokackiej.

Dar. Cesarz udzielił ze swej prywatnej skarbni dotkniętym przez grad dziewięciu gospodarzom gminy Jazów stary w powiecie jaworowskim, zapomogi w kwocie 100 złr.

Stanisław Konarzewski były sierżant wojsk Napoleona I. zmarł w Warszawie. Stary wojak brał udział w kampanii r. 1812, a przy przeprawie przez Berezę otrzymał ranę i wzięty został do niewoli.

Zamek Nieświeżki Radziwiłłów na Litwie odnowiony przez został wielkim nakładem i do dawnej przetrwał świetności z upadku, w który go wtrąciła wojna 1812 r. i późniejsze pożary. Wszelkie zabytki odwieczne i pamiątki rodowe z poszanowaniem uporządkowano, jak np. obfite w tyle ciekawych dokumentów archiwum dawne i portrety w liczbie około stu z wieków ubiegłych, przedstawiające królów, hetmanów i książąt Radziwiłłów, a odnowione przez zdolnych malarzy, umyślnie sprowadzonych. Niezapomniano i o kaplicy zamkowej. Słowem cały gmach został odświeżony ze smakiem i komfortem, a z zachowaniem cech starożytności, tak że sprawa bardzo przyjemne wrażenie na widzu, kształty swemi i barwami nobelniejąc w jego pamięci czasy minione. Zakątek ten prawdziwą stanowi odość pięknej już z natury okolicy Stucka i Nowogródka. Wały zamkowe, dosyć wysokie, i obszerne tarasy zasiano kwiatami za staraniem księżny, biorącej czynny udział w odnawianiu zamku, przeszło już rs. 70.000 kosztującą i będącą na ukończeniu, poczem rozpocznie się odnawianie fary nieświeżkiej, mieszczącej w sobie groby Radziwiłłów. Świątynia ta murowana, zwraca uwagę na się starożytną — z wieku XV-go — murowaną obszerną dzwonnica, piękną kopułą i ślicznymi wewnątrz freskami.

Próbki stylu i pisowni urzędu gminnego w miasteczku Okopach podaje „Samorząd“. „L. 98. Świętny c. k. Sądu. Dnia 15 t. m. przypieł rzeką Dniestr chłopie ma około 12 lat Włosy blonde opstrzeszone mie wiadome skat, którego

wsiałim zaras do Wsie zrobilib Domowemu i pokrzebalim go ali tak, aby moine go odkopić. Oczym się Świętnemu ck Sądlowie zawiadamuje i prozy z rozporządzenie. Urząd gminny Okopy dnia 15. Lipca 1883. Weissmann naczelnik. Do Świętnego c. k. Sądu powiatowe w Mielnica“.

Nagrody Polakom. Z garstki polskich przemysłowców, którzy brali udział w wystawie przemysłowej, urządzonej r. b. w Amsterdamie, pomiędzy innymi otrzymali najwyższą nagrodę, dyplom honorowy: Scheiber z Łodzi, Hille: Dietrich z Żyrardowa, za wyroby płócienne. Złoty medal przyznano A. Giwartowskiemu za wyrób szali. Nadto kilka mniej znanych firm otrzymało medale srebrne lub brązowe.

Bataliony uczniów stanowczo zaprowadzone już zostaną w Paryżu. Uczniowie szkół gminnych, zdolni do służby wojskowej, mają utworzyć 24 batalionów po 4 kompanie, odpowiednio do takiejże liczby dzielnic miasta. Także uczniowie szkół prywatnych i w domu rodzicielskim pobierający naukę, mogą być przyjęci na prośbę swych nauczycieli lub rodziców. Umundurowania i uzbrojenia dostarczy miasto swym kosztem, jednakże każdej rodzinie przysługuje prawo sprawić takowe z własnych funduszów i zatrzymać je na własność swoją. Na pokrycie kosztów tej organizacji otworzonym zostanie na r. 1885 kredyt w wysokości 500.000 franków.

W Waszyngtonie w roku 1892 jako w 400 rocznicę odkrycia Ameryki ma się odbyć międzynarodowa wystawa. W tymże czasie ma się odbyć wielki kongres wszystkich znakomitości świata, w celu naradzenia się nad... *uszcześliwieniem ludzkości*.

Zwłoki Turgeniewa — jak donosi „Kuryer Warsz.“ będą przywiezione do Petersburga około 2 października. Miejsce na grobowiec znalazło się w pobliżu pomnika Bielińskiego, odpowiednie zlecenia, w myśl ostatniej woli zmarłego, poczyniono niezwłocznie. Do Wierzbowa zwłoki odprawdzą krewni Turgeniewa zamieszkali w Paryżu. Dworzec drog. północnej ma być ubrany żałobnie. W procesyi wezmą udział wybitniejsi literaci i uczeni paryscy. Mowę wygłosił p. Renan. Dawniejsi właściciele Turgeniewa zakupili mszę żałobną i wysyła ją wieniec na trumnę autora „Opowiadań myśliwca“.

Sonet Mickiewicza w tłumaczeniu łużyckim podaje wychodzące w Budziszynie pismo miesięczne „Łużica“ organ stowarzyszeń łużyckich, których celem strzeżenie narodowości. Mała, zaledwie sto siedemdziesiąt tysięcy obejmująca garstka pobratymców naszych oderwana jeszcze za czasów Wacława, zwycięsko przez sześć wieków blisko opiera się germanizacji i skutecznie strzeże swej narodowości i języka, którym zdoła oddać doświadczenie lub niezrozumienie subtelne utwory jak Sonety Mickiewicza.

„Łużica“ umieściła trzy sonety mickiewiczowskie w pięknym przekładzie p. Jakóba Barta: „Pielgrzym“ — z Petraski „Chcecie wiedzieć co cierpię, równiecnicy moi“ — i Burza“. Na dowód, jak bliski nam jest szczep łużycki, podajemy tu chociaż kilka wierszy przekładu „Burzy“ (Wichor):

Precz płachty su, precz wjesło główne, szu-
[mot wieje,
Kud w dziwym styku woła, plumpy stonaju,
So łódźne powiazy tu z rukow torhaju,
So krawaje słonca khowa, khowa bjez nadzieje.

Z triumfem wichor zawu, na żółmace wody
Przez domy wysokie tu zbiehnu w swobodze,
So smierce genius a zleca do łódze
Każ wojak szturmuj na połamane hrody.

Ci leża na pół morwi, porst tón k porstej spina,
Tón znatyh ima, padajo so krziżuje,
Ci čeknuć chcedza modlo se ze smierce klina.

Muż jedyn z mierom biesze sydnul so na kromu
Sej myślo: zbożowny kiż mocy zhubuje,
Pak modlić wie so, pak ma boż'mje dawać komu.

W oryginalne brzmi:

Zdarto żagle, ster prysnął, ryk wód, szum zawiei,
Głosy trwożnej gromady, pomp złowieszcze jeki,
Ostatnie liny majtkom wyrwały się z ręki,
Słońce krawo zachodzi, z nim reszta nadziei.

Wicher z tryumfem zawył, a na mokre góry
Wznoszące się piętami z morskiego odmetu
Wstąpił geniusz śmierci i szedł do okrętu,
Jak żołnierz szturmujący w połamane mury.

Ci leża w wpół martwi, ów zalamał dlonie,
Ten w objęcia przyjaciół żegnając się pada,
Ci modlą się przed śmiercią, aby śmierć o-
[degnać.

Jeden podróżny siedział w milczeniu na stronie
I pomyślał: szczęśliwy, kto siły postrada,
Albo modlić się umie, lub ma z kim się żegnać.

Wiadomości urzędowe. Rada szkolna krajowa mianowała nauczyciela zastępcę pierwszej szkoły etatowej czteroklasowej męskiej w Stanisławowie, Eugeniusza Skliwę, rzeczywistym nauczycielem tejże szkoły.

Ministerstwo handlu i król. węgierskie Ministerstwo rolnictwa, przemysłu i handlu udzieliło Janowi Maszlerowi ze Lwowa wyłącznego przywileju na przeciąg jednego roku na właściwy sposób urządzenia resorów przy powozach. Edmundowi Schmeji, fabrykantowi maszyn w Białej, wyłącznego przywileju na przeciąg jednego roku na ulepszenia przy młynach do czyszczenia i mielenia ziarn (*Verbesserungen an Schrott-und Mahlmühlen*), a w szczególności przy młynach

tarczowych (Scheibenmühlen). Emilowi Ringelowi kapitanowi 52 bat. Obrony krajowej w Krakowie, wyłącznego przywileju na przeciąg jednego roku na właściwe ognisko kuchenne, służące mające do użytku zarządu wojkowego i większych spółek.

TEATR KRAKOWSKI.

Repertuar.

(Po zwykłych cenach.)

W sobotę 22 września: „Słomiany Człowiek,” komedia w 3 aktach Jordana. Po raz pierwszy.

W niedzielę 23 września: „Jan III pod Wiedniem” Anczyca.

Początek o godzinie siódmej wieczorem.

Muzeum Narodowe sztuki (w Sukiennicach) otwarte od godziny 11 do 4 po południu za opłatą.

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godz. 11 do 4, prócz poniedziałku. — Wstęp w niedzielę 15 c., w dni powszednie 30 centów.

Gabinet archeologiczny uniwersytetu Jagiellońskiego (Collegium majus) zwiedzać można codziennie od godz. 12—1, prócz niedziel, świąt i ferij uniwersytetu.

Muzeum Techniczne-przemysłowe w gmachu OO. Franciszkanów, otwarte codziennie od g. 10—6. — Wstęp 20 c. od osoby. W niedzielę i święta od 10j do 2j bezpłatnie.

Skarbiec i groby królewskie w katedrze na Wawelu zwiedzać można codziennie o godz. 10 zrana; w niedzielę i święta po Sumie.

Groby zasłużonych u OO. Paulinów na Skalkę, zwiedzać można codziennie za zgłoszeniem się do X. Przeora.

Kalendarzyk. Jutro: Suchedni. Św. Maurycego biskupa. W niedzielę: Niedziela 19-ta po Świątkach. Św. Tekli panny m.

Głosy publiczności.

Szanowna Redakcjo!

Głos wasz w sprawie statystyki nie przeszedł bez pewnego pozytywnego skutku, chociaż jeszcze nie takiego, jaki jest pożądanym — mianowicie statystyczny referent przy tutejszym Towarzystwie rolniczym p. Karol Langie niby to dotknięty słusznymi wymaganiami prasy domagającej się, aby statystyki nie improwizował, wystąpił z komitetu Towarzystwa, ale zatrzymał referat i subwencję rządową. Z tego okazuje się, że p. Langiemu nie idzie wcale o pracę użyteczną dla Towarzystwa, że on nie ma na celu przyczynienia się w jakikolwiek sposób do popchnięcia obudzonego ruchu ekonomicznego, ale idzie mu o to, aby improwizując statystykę nie z subwencji na ten cel przeznaczonej nie wydawał, ale obracał takową na swoją korzyść. Krok p. Langiego wyświecił najlepiej o co mu idzie — walka z nim na polu wspólnego porozumienia się trudna i niemożliwa — ale przecież może pozostała w nim choć iskra poczucia obywatelskiego honoru, w imię którego przemawiamy doń, aby biurokratyzmem nie tamował działalności młodego komitetu, który chce pozostawić po sobie jakiekolwiek ślady, i nie wpaść w takie zapomnienie a może i co gorszego, jak to było ze starym komitetem.

Mamy niepionną nadzieję, że głos nasz podniesiony w imię interesów ogólnych przeważy nad celami egoistycznymi i nie zostanie głosem „wołającego na puszczy.”

Jeden z komitetu.

Przegląd polityczny.

Prezes węgierskich ministrów p. Tisza, któremu wyprawiono w Wielkim Waradynie bankiet w minioną środę, na którym przy toście w materii sprawy kroackiej powiedział, że pierwszym obowiązkiem męża stanu jest, aby porządek i poszanowanie prawa przywrócić, jeżeli próbowano kwestie polityczne z obejściem grup konstytucyjnych przez uliczne zamieszki rozwiązywać. Lecz jeżeli to pierwsze zadanie jest spełnionem, to ci, którzy posiadają władzę w swem ręku, są obowiązani do umiarkowania.

P. Tisza zapowiada, oczywiście przez ten toast, pojednawcze wnioski w sprawach kroackich. Dodał także, że jeżeliby wnioski jego nie zyskały poparcia reprezentacji ludowej, to z wielką boleścią cofnie się on od odpowiedzialności, jako członek rządu i jako deputowany.

W sprawie rozruchów antisemickich pan Tisza najlepiej swoje zapatrywania wyraził, że w obecnej chwili społeczeństwo może tylko jedno uznawać różnice pocziwych i nieuczciwych ludzi i podnosić toast na cześć tych ludzi, którzy w przeszłości swojej dowiedli jako szczerzy wolnomyślni do wiodą w przyszłości, że każdego burzyciela, jaki się wśród nich zamiesza, aby do wojny rasowej lub konfesyjnej pobudzać z pośród siebie jak zdrowe ciało zarazę wyrzuca.

Powstanie w Chorwacji uspokaja się zwolna podług doniesień urzędowych z Zagrzebia; za to w Dalmacji dają się spostrzedz ślady podżmudniowo-słowińskiej agitacji. W wielu miejscowościach splickiego okręgu znaleziono proklamacye wzywające lud do połączenia się z chorwackimi powstańcami. W Macarsce miały miejsce demonstracye i obawiają się zaburzeń podczas wyborów do rady gminnej. W Zagrzebiu podnoszą coraz głośniejszą myśl wcielania Dalmacji do trójjedynego królestwa.

W sejmie lublańskim wniosła komisya w myśl wyborców unieważnienie wyborów dwóch posłów z większych posiadłości Deschmana i Schreya, zaciętych centralistów i zamianowanie na ich miejsce hr. Thurna i Schawinszega, którzy zdaniem komisji otrzymali większość głosów. W ten sposób Słoweńcy będą mieli w swoim sejmie większość 3/4 głosów i przeprowadzą reformę wyborczą w duchu liberalnym i narodowym. Nie potrzebujemy dodawać, że prasa centralistyczna nie posiada się z gniewu i wzywa 8 pozostałych niemieckich posłów do złożenia mandatów.

Podług doniesień z Berlina do londyńskich dzienników, potwierdza się, że pomiędzy Niemcami a Austrią miały miejsce rozprawy co do sprawy bułgarskich. Także inni zagraniczni dyplomaci byli wciągnięci do tych obrad. Wyrażono pogląd, że postępowanie Rosji nie jest złamaniem berlińskiego traktatu, gdyby jednak Porta protestowała przeciw samowolnemu postępowaniu rosyjskich przedstawicieli, to Austrija, Niemcy i Włochy poparły podobny protest.

John Lemoine omawiając w „Journal des Debats” artykuły „Nordd. Allg. Ztg” i „Temesa”, oświadcza, że Francja nie oczekuje przychylności ze strony Niemiec, do której zresztą nie ma prawa; jednakże co się tyczy Anglii, to Francja nie da się złudzić obłudnymi manifestacyami, którym codziennie zaprzeczają postępki świadczące o złej woli a nawet wrogiem usposobieniu.

Prezydent rzecypospolitej francuskiej Grevy, przybędzie około 29 t. m. do Paryża, dla powitania tam króla Alfonsa hiszpańskiego.

„Pester Lloyd” donosi, że niebawem Hiszpania zostanie uznana za pierwszorzędne mocarstwo europejskie, czyli, że będzie siódmym mocarstwem w tak zwanym „koncercie” europejskim.

O przypuszczanem spotkaniu cara rosyjskiego z cesarzem niemieckim w Kiel, pisze „Nordd. Allg. Ztg”, że jej nie o tem nie wiadomo. „National Ztg” przeciwnie utrzymuje, że spotkanie było wyznaczone na drugi tydzień września, co jednak okazało się niewykonalnem. Ten sam dziennik sądzi, że zjazd nastąpi w początku października w Szczecinie w obecności następcy tronu. „Vossische Ztg” nie ufa tym pogłoskom, dodając jednocześnie, że car już w końcu tego tygodnia do Petersburga odjedzie.

„Odwiedzenie przez angielskiego premiera Gladstona stolicy duńskiej, pisze „Nowoje Wremja”, zwiastuje w porze kiedy tam gości rosyjska cesarska para, nie jest naturalnie pozbawionem politycznego interesu, tem więcej, że przed Gladstonem przejechał do Kopenhagi następca cesarskiego wielkobrańskiego tronu, książę Walii. Berlińskie i wiedeńskie gazety nie mało robiły wrzawy, tłumacząc czytelnikom swoim znaczenie tych zjazdów, choć niezawodnie nie były dokładnie informowane o treści ani rezultatach rokowań między monarchami i ministrami. Bądźco bądź, czy to wskutek samowolnej gadatliwości prasy niemieckiej i austriackiej, czy też z innych powodów, letnie przejażdżki rządów państw w środkowej Europie nabrały wagi dyplomatycznych demonstracji, których znaczenie tłumaczyło się samo przez się; przez całe lato słyszeliśmy tylko ciągle, że Rosya i Francja są zupełnie izolowane, że nie mają sprzymierzeńców, a więc są obezwładnione.

Opowiadano o lepszym zabezpieczeniu pokoju europejskiego, lecz wśród publiczności, po swojemu pojmującej język dyplomatyczny, wyrobiło się przekonanie, że organizuje się koalicja z zaczepnem zadaniem i zaczęto wycokiwać wojny. Ostatnie oświadczenia najważniejszych półrządowych organów rządów niemieckiego i austriackiego wywarły wrażenie uspakajające. Nietrudno jednakże byłaby nasza spokojność, gdyby zależała wyłącznie od gładkich słów dziennikarzy niezawisłych i nieodpowiedzialnych, rozczulających dzisiaj przed nami zapewnienia pokojowe z taką łatwością, z jaką wczoraj sypali groźne wieści. Sto razy przyjemniej zyskać przeświadczenie o trwałości pokoju europejskiego, niż spędzać godziny w męczącym oczekiwaniu wojny. Koalicja mocarstw może także być koalicją pokoju, ale tylko w tym razie, jeżeli w niej uczestniczą wszystkie państwa europejskie, jeżeli przeciw zmagającym się z sobą państwom nie stają państwa izolowane, wykluczone z szeregu uprzywilejowanych opiekunów pokoju. Sądziemy, że zjazd w Kopenhadze wyświadczy wielką przysługę nie samej tylko Rosji, ale również wszystkim narodom europejskim; przyjazne porozumienie Rosji z Anglią w dzisiejszych niespokojnych czasach nie jest wcale zbyt rzadką rzeczą. Zagraniczne gazety zaczęły także głosić o zamierzonej podróży za granicę naszego ministra spraw zagranicznych. Pan Giers jedzie do Włoch w interesach familijnych, lecz pół-

urzędowce rządu niemieckiego zapraszają już rosyjskiego ministra spraw zagranicznych do odwiedzenia, w przejeździe do Włoch, Berlina i Wiednia. Być może, że letnie zjazdy cesarzy i ministrów zyskają konieczne i nader ważne uzupełnienie. Narody chętniej położą ufnosć w lidze pokoju, kiedy rządy wszystkich wielkich mocarstw uznają za możliwe przystąpić do niej, bez narażania swojej godności i nie składając w ofierze swoich interesów.”

Londyńska „Pall. Mall. Gazette”, roztrząsa odwiedziny Gladstona w Kopenhadze i pisze:

Gdyby nawet spotkanie było tak zupełnie politycznem, jak w rzeczywistości prywatnie się odbyło, to jeszcze wszelkie wnioski co do angielskiej opozycji przeciw Niemcom i Austrii, nie miałyby żadnej podstawy. Zachowanie się Anglii względem Rosji od trzech lat nieco przyjaźniejsze, które jest nie tyle zbliżeniem się, jak raczej usunięciem dawnej zazdrości i podejrzliwości, nie oznacza wcale, aby Aglia była mniej przyjaźnią dla Niemców usposobiona. Myśl, że Rosya obecnie w Anglii szuka sprzymierzeńca przeciwko Niemcom, jest jeszcze śmieszniejsza jak myśl, że Rosya dąży do przymierza z Francją. Jeżeli kiedykolwiek pomimo wszelkiego nieprawdopodobieństwa, Rosya i Niemcy będą z sobą walczyć, wtedy Anglia z pewnością żadnemu z tych państw pomocy swej nie użyje, ale wojna podobna wcale nie jest tak konieczną, jak niektórzy sądzą. Trudnem jest zapewne zadaniem, przeszkodzić wybuchowi na półwyspie bałkańskim, ale dokazać tego mogą zarówno rosyjscy jak niemieccy mężowie stanu.

Zadanie to będzie przez to ułatwionem, że Anglia, która równie pochwała przewagę Niemiec w Europie, jak pragnie w Europie i Azji z Rosją w przyjacielskich stosunkach pozostać, dopomóż, do utrzymania starej przyjaźni tych obu państw, do samolubnych celów.”

Artykuł powyższy ma pochodzić ze źródeł półurzędowych.

Telegramy „Gazety Krakowskiej”

Lwów 21 września. (tel. pryw.). Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowem odpowiedział Namiestnik na interpelecję w sprawie oddalenia nauczycieli paralelnych oświadczać, że nauczyciele ci przyjęci byli tylko wryzorycznie na jeden rok, zgodnie więc z uchwałą oddaliło ich biuro — i że przy nowej organizacji na podstawie wykazów przyjęto już sto kilkudziesięciu. Dyskusji nie było.

Na porządku dziennym przydzielenie trzech sprawozdań komisjom i wybory dwóch komisji.

Jutro piąte posiedzenie — sprawdzanie wyborów.

Wiedeń 21 września. „Polit. Corr.” podaje na podstawie autentycznej wiadomości z Belgradu następujący rezultat wyborów: Wybrano 61 radykalnych, 34 postępowców i 11 liberalnych; siedmiu deputowanych nie zasnaczyło jeszcze swoich zapatrywań, prawdopodobnie należeć oni będą do stronnictwa radykalnego. Nie dokończono jeszcze 15 wyborów. Ponieważ rząd stosownie do konstytucji mianuje 45 deputowanych może więc liczyć na pewne na 79 głosów; do osiągnięcia zaś bezwzględnej większości (87 głosów) potrzebuje rząd pozyskać jeszcze 8 głosów.

Wiedeń 21 września. Do „Polit. Corr.” donoszą z Sofii, że jen. rosyjski Lessoway mianowany został ministrem wojny. Lud czynił księciu wielkie owacje.

Wiedeń 21 marca. „Wiener Ztg” ogłasza, że sekretarze skarbowi Antoni Borysikiewicz i Marceli Madejewski tudzież nadkomisarz skarbowy Jan Czaplinski, mianowani zostali radcami w galicyjskiej krajowej dyrekcji skarbu.

Rzym 21 września. Z okazji rocznicy wejścia do Rzymu, odbyła się wczoraj wielka uroczystość w Porta pia. Syndyk hr. Torlonia w przemowie swej wspominał o serdecznem i uprzejmem przyjęciu go w Wiedniu przez Cesarza i reprezentantów ludu, co jest dowodem, że Włochy, niegdyś wróg Austrii, teraz po dokonaniem zjednoczeniu się, są wszędzie poważane, a nawet tam, gdzie były tak głębokie przyczyny nieprzyjaźni, znajdują teraz dość lojalną przyjaźń ludów, które ich rozumiały, podziwiała i ofiarują swe poparcie dla osiągnięcia korzyści, jakie jeszcze trzeba będzie zdobyć na drodze cywilizacyjnej.

Paryż 21 września. Około 20 członków skrajnej lewicy wystąpiło dwóch deputowanych do Ferryego z żądaniem natychmiastowego zwołania izby.

Paryż 21 września. Grevy wraz z ministrami ma przyjąć króla hiszpańskiego na dworcu kolei; na cześć króla danem będzie galowe przedstawienie w operze; rewie wojskowe nie odbędą się jednak.

Londyn 21 września. Statek „Penebrooke castle” wiozący Gladstona, wypłynął wczoraj wieczór na Tamizę i przybył tu dziś rano.

Bukareszt 21 września. Rozszerzyła się tu pogłoska, że w Bessarabii odbywa się wielkie koncentrowanie wojsk rosyjskich. Z Sofii donoszą o przybyciu wielu oficerów rosyjskich.

Belgrad 21 września. Piroczanacz zawiadomił telegraficznie króla o dymisji ministra wojny. Powód do tej dymisji miała dać ta

okoliczność, że minister wojny odmówił ministrowi Garaszaniowi interwencji wojskowej, której ten żądał z powodu demonstracji urządzanych w niektórych powiatach opozycyjnych, które przekazywały wyborom. Garaszani oświadczył, że przez to powaga państwa została obrażona, poczem minister wojny podał się do dymisji. Utrzymują nawet, że cały gabinet podał się także do dymisji. Spodziewają się, że król wkrótce przybędzie.

Belgrad 21 września. Dotychczasowy rezultat wyborów jest następujący: Wybrano 80 radykalnych, 35 kandydatów rządowych a 13 liberalnych.

Belgrad 21 września. Wiadomość o dymisji ministra wojny jest mylną. W ogóle przed powrotem króla nie można się spodziewać żadnych zmian w gabinecie.

Kursa telegraficzne z d. 21 września 1883.

Wiedeń, 2 godz. 30 m. pop.
Konta papierowa austr. 78.40. Konta srebrna 78.70.
Renta złota 99.85. 6% Węgierska 119.45. Losy z r. 1860 132.75. Akcje banku Austro-węgierskiego 834.—. Akcje kredytowe 295.80. Londyn 119.90.
Dukat 5.67. Napoleonondor 9.50. Lombardy 152.25.
Losy z roku 1864 167.75. Akcje kolei Karola Ludw. 293.50. Akcje Lwow. Czerniow. 167.—. Akcje kolei węg. północno-wschodn. 156.50. Akcje Anglo-Banku 193.75. 5% Oblig. ind. galicyjsk. 98.75. Losy prem. węgierskie 113.—. Akcje kolei Kossycko-Bogum. 144.75. Akc. kolei półn. zachod. austr. 195.25.
5% Listy zast. hipoteczne 102.—. Marki 58.55. Kuba papierowe 117.50. 4% Renta złota węgierska 87.40.
5% Austr. Renta pap. nowa 93.—. Akcje Siedmiogrodzkie 164.—.

Usposobienie giełdy: słabe.

Berlin, z d. 21 b. m. 1883, r.
Wiedeń 170.80. Banknoty 171.—. Warszawa 201.90.
Ruble 202.15. 5% Listy Zast. Pol. 62.50. 4% Listy Likwid. 45.40. Akcje Kol. Kar. Ludw. 126.50. Akcje kredyt. 507.—.

Wydawca i Odpowiedzialny Redaktor:

Emil Szwarc.

Artykuły w dziale „Nadesłane” nie pochodzą od Redakcji.

NADESŁANE.

Nieprzyjemny oddech, popsute zęby, osłabiony żołądek i upośledzone trawienie są dolegliwościami, na które się bardzo wielu codziennie uskarża. Troskliwe pielęgnowanie zębów w stosownym czasie, przeszkodziłoby temu złemu skutecznie. Częste i regularne używanie wody anaterynowej, przeciw składnikom której dotychczas żadna z powag naukowych nie wystąpiła, (a którą wielu fabrykantów fałszuje) jest dotychczas najlepszym, najskuteczniejszym i najtańszym środkiem do utrzymania zębów w stanie zdrowia i do usunięcia wedle możliwości zastarzałych chorób tychże. Nietylko zdolamy same zęby utrzymać, lecz także cały nasz organizm, którego pojedyncze narządy w ścisłym ze sobą zostają związku, odmłodniejemy niejako, jeśli ciągle używać będziemy tej wody i w połączeniu z należytą dietą, przysparzać będziemy ciału nowych sił, co tylko możebnem jest wtedy, jeżeli pokarmy dobrze pożyte dostawać się będą do żołądka.

Dla tego na tem miejscu polecamy powszechnie znaną i uznaną **Anaterynową wodę do ust c. k. nadwornego dentysty Dra Poppa, w Wiedniu, Bognergasse Nro 2.** (1092)

NADESŁANE.

Każdemu cierpiącemu na epilepsję, kurczki i choroby nerwowe możemy śmiało zalecić powszechnie słynną, przez największe powagi lekarskie uznaną, że tak powiemy, cudowną metodę leczniczą p. **Prof. Dra Alberta, Paris, Place du Trône 6;** zatem niech się każdy uda do niego, a wielu odzyska swe zdrowie, o którym już zwątpili. W domu pana profesora znajduje wielu cierpiących kurczki spokojne umieszczenie, niezamożni znajdą uwzględnienie; jak się z pewnego źródła dowiadujemy, ceny jak na wielkie miasto są niskie. Leczenie listownie uskutecznia się dopiero po nadesłaniu dokładnego opisu choroby. Musimy jeszcze zauważyć, że p. prof. Dr Albert dopiero po widocznych skutkach żąda honorarium. 1292-93 4

Pociągi na kolejach żelaznych.

Odchodzą z Krakowa:

Do Lwowa: osobowy: 10⁴⁵ rano 9¹⁵ wiecz. 10³⁰ wiecz.
Kraków odjazd: 10⁴⁵ rano 9¹⁵ wiecz. 10³⁰ wiecz.
Lwów przyjazd: 9¹⁵ wiecz. 5³⁰ rano 11³⁰ rano

Do Lwowa*) i Tarnowa lokalny:

Kraków odjazd: 6¹⁵ rano.
Tarnów przyjazd: 9¹¹.
Lwów przyjazd: 7³¹ wieczór.

*) Tylko od 1go czerwca do 31go października b. r.
Do Wieliczki: Kraków odjazd: 11⁴⁵ w połud.
Wieliczka przyjazd: 11⁴⁵ po poł.

Przychodzą do Krakowa:

Ze Lwowa: osobowy: 3⁴⁵ rano 4⁴⁵ wiecz. 10³⁰ w noc.
Lwów odjazd: 2⁴⁵ pop. 5¹⁰ rano. 6⁴⁵ rano
Kraków przyjazd: 2⁴⁵ pop. 5¹⁰ rano. 6⁴⁵ rano

Ze Lwowa*) i Tarnowa lokalny:

Tarnów odjazd: 5³⁰ po poł.
Kraków przyjazd: 8⁴⁵ wiecz.
Lwów odjazd: 6¹⁵ rano.

*) Tylko od 1go czerwca do 31go października b. r.
Z Wieliczki: Wieliczka odjazd: 6⁵⁷ wiecz.
Kraków przyjazd: 7³⁵ wiecz.

Założone w r. 1864.
G. L. DAUBE & Co.
Centralne Biuro Inzeratów

wszystkich dzienników krajowych i zagranicznych
w Wiedniu Singerstrasse, 11. a.
Codzienna ekspedycja wszelkiego rodzaju in-
seratów do wszystkich dzienników, pism peryo-
dycznych i kalendarzy całego świata.

Uwiedomienia, prospekta i cenniki gratis i
franko.

Przy większych zamówieniach najprzystępniej-
sze warunki.

Zwracamy uwagę na adres:
WIEDEN I. Singerstrasse 11a.

LEON GAJER

W KRAKOWIE
przy ulicy Szewskiej L. 9
poleca Szan. Publiczności swoją od
sześciu lat istniejącą
PRACOWNIE
i obficie zaopatrzony
SKŁAD OBUWIA

damskiego,
męskiego i
dzieciniego
własnego
wyróbu
w najlepszym
gatunkach,
elegancko i po-
wściągliwie
na najniższych
cenach
wykonanego.
Obstalniki
na prowincję
usku-
tuczają

się jak najszybciej.
Dziękując za łaskawe dotychczas-
owe względy, polecam się i nadal
Szanownej Publiczności. 1374 40-84
Z uszanowaniem

Leon Gajer.

ŁAZIENKI PARYZKIE

WRAZ
z Łaznią Parową i Tuszami
W KRAKOWIE.

ul. św. Gertrudy L. 18 (obok Stradomia naprzeciw plantacyj).

Zakład ten na sposób zagraniczny z największym
komfortem urządzone tak, że pod każdym względem jest
w stanie zadosyć uczynić wszelkim wymaganiom, poleca
się łaskawym względem Szan. Publiczności.

Ceny umiarkowane — usługa szybka i uprzejma.

1516 17-25

Z poważaniem

Zarząd Łazienek Paryzkich w Krakowie.

Zniżone Ceny Kawy!

Ludwik Harling i Spółka

w HAMBURGU 1536 5-5

dostarcza tylko pod gwarancją przedniejszą
gatunki po nadzwyczajnie niskich cenach,
opłatnie za pobraniem pocztowem.

5 kilo	Mokka, afrykańska	Zitr. 3.—
5 "	Liberia b. lubiana	3-60.
5 "	Cuba, znakomita	4-50.
5 "	Portorico, wyborowa	4-80.
5 "	Ceylon, najprzed. gatun.	5.—
5 "	Menado, złoto-żółta prze- wyborna	5-40.
5 "	Mokka silna arab.	6.—

MEDALE.

Największy wybór wszelkich medali
pamiątkowych Jubileuszu Jana So-
bieskiego, Jana Matejki i koronacji
Najsw. Panny Maryi Krakowskiej na
Piasku w srebrze, brązie i brytanice,
jakoteż znaczny zapas innych medali
i monet polskich poleca kantor wy-
many 1518 8-2

Kurnatowski et Comp.
Kraków, Rynek Nr. 17.

W AGENCYI DZIENNIKOW

W. KUKLIŃSKIEGO

w hali Sukiennic Nr. 5.

można codziennie nabywać pojedynczemi numerami, lub prenu-
merować miesięcznie i kwartalnie wszystkie pisma polityczne, a
mianowicie z polskich: *Gazetę Krakowską*, *Czas*, *N. Reformę*, *Gazetę*
Narodową, *Gazetę Lwowską*, *Gazetę Warszawską*, *Dziennik Pol-*
ski, *Dziennik Poznański*, *Kurier Poznański*, *Kurier Warszawski*,
Echo, *Wiek*; kumorystyczne: *Dziennik*, *Szczotek*, *Różowe Domino*,
Muchę, *Kolce*; z niemieckich: *Allgemeine Zeitung*, *Presse*, *Neue*
freie Presse, *Tagblatt*, *Tribüne*, *Fliegende Blätter*, *Kikeriki* i t. p.
zaś francuskie, włoskie i rosyjskie tylko na zamówienie dostar-
czane być mogą.

Prócz powyższych, agencja utrzymuje zawsze na składzie
i w odpowiedniej ilości wszystkie znaczki pocztowe, dalej tytoń,
cygara, papierosy i materyały pismienne i poleca się łaskawym
względem Szanownej P. T. Publiczności.

Z pełnym szacunkiem

W. KUKLIŃSKI
agencja dzienników.

1049 35-2

Dr. J. G. Poppa

woda anaterynowa

do ust i proszek roślinny do zębów

działa skutecznie
na błony śluzowe podniebienia, wzmacnia
naczynia krwiste dziąseł, usmiera ból
zębów niezawodnie i może być użyta we
wszystkich chorobach zębów, dziąseł
i podniebienia z najlepszym i najpewniejszym
skutkiem.

Roślinny proszek do zębów

usuwa osad zębowy, utrzymuje emalię zę-
bów i czyni je lśnąciami a w ustach zo-
stawia bardzo przyjemny zapach.

LEKARSKIE UZNANIE.

Woda anaterynowa do ust c. k. nad-
denty J. G. Poppa w Wiedniu I. Bogner-
gasse 2, działa skutecznie na błony śluz-
owe podniebienia, wzmacnia naczynia krwi-
ste dziąseł, czyści zęby i nadaje im natu-
ralną barwę, usmiera ból zębów pewnie
i może być użyta we wszystkich chorobach
zębów, dziąseł i podniebienia z najlepszym
i najpewniejszym skutkiem. Roślinny pro-
szek do zębów Poppa czyści gruntownie
zęby, usuwa osad zębowy zachowuje emalię
zębów i wzmacnia dziąsła, nadaje bar-
dzo przyjemny zapach w ustach, dlatego
też oba lekarstwa każdemu najsumienniejsz
polecić mogę.

Wysokie Myto (w Czechach)

1096 3-4

Dr. med. Józef Fischl,
magister chirurgii i okulista

Składy: w KRAKOWIE: pp. W. Redyk
apt., F. Sobierajski apt., A. Siedlecki apt.,
bracia Baruch, K. Wiszniewski apt., J. Za-
platański, W. Fenz, E. Stockmar apt., J.
Trauczyński apt., „pod Koroną”, J. Nowa-
kowska, Sukiennice Nr. 29; w Podgórzu
Skalski apt.; we LWOWIE pp. Mikolasch
apt., Z. Rucker, J. Piepes apt., J. Beiser
apt., C. Krzyżanowski apt., Nahlik apt.,
A. Sklepiński apt., M. Müller handel ga-
lanteryjny i K. Strzyżowski handel gala-
nteryjny; w WIELICZCE p. B. Mieczysławski
apteki; w Wadowicach pp. Ign. Brosig
i Kurowski apt.; w Bochni pp. Reiss apt.
i P. Niedzielski; w Tarnowie pp. W. T.
A. Wielogórski, E. Rank apt. i A. Tenczyn
apt.; w Białym p. Keler apt.; w Suchy p.
Majer; w Kentach p. Fuchs apt.; w Za-
torze p. Winnicki apt.; w Nowym Sa-
czu pp. Filipiak apt. i Ign. Garan; w Ży-
wcu: pp. Kłoska apt. i Blumenthal apt.;
w Brzesku p. Janoszek apt.; w Rze-
szowie p. J. Scheitter i Sp., A. Karpiń-
ski apt.; w Busku p. E. Wysoczański
apt.; w Wiśniczu D. Chabazany apt.;
w Nowym Targu K. Laur i Kwieciński
apt.; w Ropczycach M. Żymirski apt.;
w Chrzanowie K. Sporysz; w Gorli-
cach Rogawski; tudzież wszyscy apteka-
rze, handle perfumeryj i galanteryjne obwo-
du Krakowskiego, Galicyi i Bukowiny.

WAZNE!

Polecamy wielki wybór
ubiorów wojskowych dla P. T.
jednorocznych ochotników, oraz
wszelkie przybory w ten zakres
wchodzące po najprzystępniej-
szych cenach. 1521 17

Polecamy się łaskawej pamięci
Schulz & Stachowicz
krawcy 13 i 93 pułku piechoty, tudzież
9 pułku polnej artylerii
ulica św. Anny Nr. 5 w Krakowie.

Godne uwagi!

1429 18

EPILEPSYĘ
Kurcz i cierpienia
nerwowe
wyleczam pewnie moją metodą.

Honorarium dopiero po widocznym
skutku. Porada lekarska listownie.
Tysiące wyleczonych.

Prof. Dr. ALBERT
PARIS 6. Place du Trône.

PAMIĄTKA

200-letniej rocznicy oswobodzenia chrze-
ścianstwa od najazdu Turków przez Jana
III-go, króla polskiego

TOWARZYSTWO WZAJEMNEJ POMOCY
ARTYSTÓW w Krakowie

wydruk ozdobna chromolitografia, wykonana
w zakładzie p. Salba w Krakowie, podług
wzoru malowanego akwarellą przez Feliksa
Szyndlera, profesora krakowskiej aka-
demii sztuk pięknych. 1552 5-6
Chromolitografia ta (o której była wzmian-
ka w „Gazecie Krakowskiej” Nr. 205) za-
wiera w sobie mile i drogie sercu polskiemu
pamiątki religijne, w artystyczną ułożone
całość, a mające związek tak z osobą Jana
III-go, jak i z odniesieniem przez niego zwy-
cięstwem nad Turkami pod Wiedniem. Po
bokach rycin mieszczą się złotem wykonane
medaliony króla Jana i królowej Marysieńki.

Cena egzemplarza 1 ztr.

Skład główny w księgarni K. Bartosze-
wicz w Krakowie w Hotelu Drezeńskim

Volumina Legum

wydanie Joz. Ohryzki 10 tomów, 8-vo
maj. Petersburg 1859 — 1860, tania
do nabycia. Wiadomość w Admini-
stracji „Gazety Krakowskiej” ul.
Kanonicka l. 16. I. piętro. 1498 7

NA PODAREK

KUPUJ

Losy „Kincsem” główna wygrana 50,000 fl. po 1 fl.
Promesy z r. 64 po fl. 4.50 Promesy cisanskie po 2 fl.
Losy czerw. krzyża austr. Losy czerw. krzyża węgier.
Losy Krakowskie sprzedaje po kursie dziennym.
Akcyje Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych (także
i na raty do nabycia.) 1443 14

w Kantorze wymiany

KURNATOWSKI & Comp. Kraków, Rynek Nr. 17.

Kurs pieniędzy i pap. wartość.

Kraków, dnia 22 września.

Ruble pap. za 100 rs.	117 — 118 25
Marki niem. za 100 marek	57 75 59 —
Franki za 100 fr.	47 — 48 —
Półtimperyal ros.	9 65 9 85
Dukat węg.	5 55 5 70
Rubel srebrny obrączkowy	1 50 1 70
Srebrne kupony płatne za 100 ztr.	— — —

Listy zastawne i obligacyje.

Obligacyje indemn. galic. za 100 ztr.	98 — 100 —
4% L. zast. T. kred. ziem. 100 ztr.	89 — 91 50
4% L. zast. „idem. 100 ztr.	86 — 88 —
5% L. hip. 100 ztr.	98 — 100 —
5% L. hip. z 10% prem. 100 ztr.	101 — 103 —
5% L. hip. 40 lat zwrotne 100 ztr.	100 — 102 —
6% L. włościań. z dywid. 100 ztr.	97 — 99 50
5% L. „ „ 100 ztr.	100 — 102 —
5% Z. kred. Krak. 36 lat zwr.	98 — 100 —
6% „ „ 36 lat zwr.	101 25 102 75
7% „ „ 18 lat zwr.	100 50 102 50
6% „ „ 20 lat zwr.	104 — 106 —
Akcyje kolei Karola Ludwika 210 ztr.	293 — 296 —
„ Lwowa-Czerniowa 210 ztr.	165 — 168 —
„ banku hipot. Lwowsk. 200 ztr.	300 — 305 —
„ Gal. dla han. i prz. 200 ztr.	— — —
Losy m. Krakowa 20 ztr.	18 — 20 —
„ m. Stanisławowa 20 ztr.	21 50 24 —
4% L. zast. Król. Polsk. 100 rubli	99 — 101 —
5% L. likwid.	88 — 90 —

Wiedeń, dnia 20 września.

Obligacyje dłużne państwa.

4 1/2% Renta pap. 100 ztr.	78 30 78 45
4 1/2% „ srebrna 100 ztr.	78 65 78 70
4 1/2% „ złota 100 ztr.	99 80 99 95
5% „ pap. 100 ztr.	98 — 98 15
4 1/2% „ złota węgierska 100 ztr.	87 75 87 90
5% „ papierow. 100 ztr.	86 45 86 60
5% „ węg. (Ostbahn) 10% pod.	97 — 97 50

Akcyje bankowe.

Anglo-austr.	120 ztr.	109 75 110 25
Boden-Credit	200 „	106 90 107 50
Kredyt dla h. i. p.	140 „	296 60 296 80
Kredyt węg.	200 „	296 — 296 50
Nizszo-Austr.	500 „	355 — 360 —
Hipoteczne galic.	200 „	— — —
Austro-węgierskie	500 „	335 — 336 —
Unionbank	100 „	112 — 113 —
Verkehrsbank	140 „	146 25 146 75
Bankverein	100 „	106 90 107 20
Länderbank	200 „	106 — 106 50

Akcyje kolei.

Albrechta	200 ztr.	— — 78 50
Alföldskie	200 „	168 50 168 50
Elzbiety	210 „	224 — 224 50
Ferdynanda póln.	1000 „	2658 — 2663 —
Franc. Józefa	200 „	201 — 201 50
Morawsko-Szalecka	300 „	21 50 22 —

Lwowsko-czerniow.	200 „	167 — 167 50
Aust. póln.-zachod.	200 „	210 75 211 25
Poludniowo	200 „	252 25 252 50
Tramwaj.	200 „	230 25 230 50
Węg.-galic.	200 „	161 25 161 75
Węg. póln.-wschod.	200 „	166 50 167 —
Węg. zachod.	200 „	165 50 166 —

Listy zastawne.

5% Bodencredit	100 ztr.	— — —
5% „ 33 lat	100 „	— — —
5% Austro-węgierskie	100 „	100 60 100 80

Obligacyje pierwszeństwa.

Albrechta	300 ztr. sr. za 100	95 10 95 50
Alföldskie	200 „	98 40 98 80
Gratzkofach.	150 „	98 50 98 75
Elzbiety	600 marek za 200 mrk.	102 90 103 20
Ferd. póln.	400 „ za 200 mrk.	107 40 107 60
„ 1872	300 ztr. sr. za 100	105 50 106 —
„ 1876	100 ztr. sr.	107 50 107 65
Gal. Kar. Lud. 1881	300 ztr. sr. za 100	105 — 105 20
Lwowa-Czern.	1865 300	98 70 98 90
„ 1867 300	„	94 75 95 25
„ 1868 300	„	98 70 99 20
„ 1872 300	„	94 25 94 75
„ 1873 300	„	94 60 95 —
„ 1874 300	„	100 30 100 60
„ 1875 300	„	100 30 100 60
„ 1876 300	„	100 30 100 60
„ 1877 300	„	91 50 92 —

Papiery loteryjne.

3% Bodencredit	100 ztr.	172 — 172 50
4% Cisańskie	100 „	109 50 109 75
3% Serbskie	100 fr.	32 25 32 75
3% Turckie	400 „	24 20 24 40
5% Reg. Dunaju	100 ztr.	114 25 114 25
4% Zegluga Dunaju	100 „	109 — 110 —
4% Tryest	100 „	126 — 127 50
4% Tryest	50 „	63 50 64 50
4% 1854 Losy	250 „	120 — 120 50
4% 1850 Losy	500 „	132 75 133 25
„ 1851 „	100 „	138 50 139 —
„ 1852 „	100 „	167 75 168 25
Losy czerwonego Krzyża węg.	— „	6 20 6 40
Węgierskie	100 „	113 — 113 50
M. Wiednia	100 „	124 50 125 —
Kredytowe	100 „	168 50 168 75
Elary	100 „	40 75 41 25
M. Insbruku	40 „	20 75 21 —
Keglewica	20 „	18 50 19 —
M. Krakowa	20 „	18 25 18 60
M. Lublany	20 „	23 70 23 —
M. Budy	40 „	41 — 42 —
Palfy	40 „	35 25 35 75
Czerwonego Krzyża	10 „	12 — 12 25
Rudolfa	10 „	20 25 20 75
Salma	40 „	51 75 52 —
M. Salzburgu	20 „	22 50 23 25
St. Genois	40 „	48 — 48 25
M. Stanisławowa	20 „	23 50 24 —
Waldstein	20 „	27 — 28 25
Wladysgrätz	20 „	40 25 41 —
Losy nabytowa „ Bodencredit	— „	28 — 2 50